

Arvensis

GRANSKAD KUNSKAP FRÅN HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPENS HIR-RÅDGIVARE

4-5.2015
JUNI

Nytt i såådan
till höstsådden

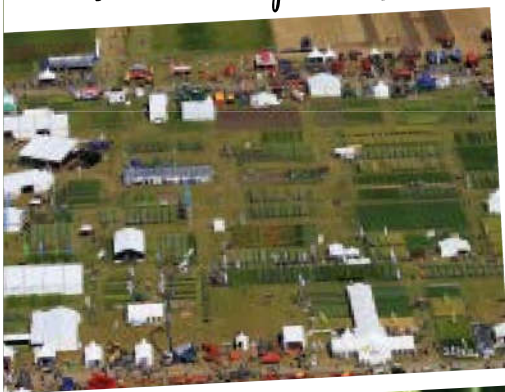
Ändrad arbetsordning
i skörden

Pressa tunga balar

Med komplett guide till

Borgeby
FältDagar

24-25 juni 2015

Pressa ts-tunga balar

Förtorkningen är grunden för en kostnadseffektiv bal. En anpassad rundbalspress kan pressa foder- och halmkostnaden ytterligare. DLG-tester visar att en välfylld bal med hög densitet kan spara kostnader på upp till 30 öre per kilo ts.

För att rundbalen ska vara kostnadseffektiv förutsätts optimal förtorkning men också en väl fungerande pressningsteknik som ger balar med hög volymvikt. I några tester som genomförts av tyska DLG kan man se hur volymvikten och kapaciteten varierar.

Olika presstyper

En flexkammarpres, Vicon FlexiWrap, och en fixkammarpres, Krone Comprima med semivariabel balkammare testades. I testet kördes även Krone Ultima med nonstopfunktion så att plastningen sker utan stopp av ekipaget.

Testerna har utförts vid olika tidpunkter och ej på samma platser. Man registrerade körhastighet, effektbehov, presstryck, kapacitet samt volymvikt. ■

Flexkammarpres

Flexkammarpresen Vicon RV 4216 FlexiWrap har en variabel balkammare (0,6-1,65 m) med fem remmar som formar balen samt tre valsar som roterar och komprimerar den. Efter pressningen förflyttas inplastarbordet till pressens baklucka så att balen släpps ned direkt på bordet. Pressen var försedd med en pickup på 2,2 m samt 14 knivar.

Både hösilage och halm

Testet genomfördes med ensilage, eller egentligen hösilage då materialet var kraftigt förtorkat till 73 % ts och med 5 300 kilo ts i skörd/ha. Strängen var 1,9 m bred, lagd med en 8 meters strängläggare.

Testet utfördes även i vete-halm med en ts-halt på 93 % och en halmskörd på 4 000 kg/ha. I detta fallet var strängbredden 1,1 m. Balarna som pressades var 1,35 m i diameter (volym 1,72 m³) och man använde 2,2 varv nät till hösilaget

och 3,1 varv nät till halmen.

Presstrycket påverkade mest

En hastighetsökning från 7 till 9 km/tim minskade balens volymvikt marginellt. När de 14 knivarna var inkopplade ökade volymvikten med cirka 5 %. Det som hade den största betydelsen för balvikten var inställningen av presstrycket. Balens vikt ökade med 23 % när presstrycket ökade från 60 till 100 % av maxnivån vid samma körhastighet. Det inne-

bar att balen innehöll 215 kilo ts/m³ istället för 175 kilo ts/m³ (diagram 1).

Vid pressning av halm kunde man som högst uppnå 127 kilo ts/m³ vid körning med maximalt presstryck och med inkopplade knivar.

Resultat med och utan kniv

I testet kunde man också jämföra att kapaciteten var cirka 40 % högre i kilo per timme för hösilaget än för halmen. Det berodde bland annat på

högre volymvikt och färre varv nätlindning. När knivarna var i arbete jämfört med ej inkopplade knivar, minskade kapaciteten med 18 % i ensilaget och 9 % i halmen.

25 procent mer i balen med fullt presstryck

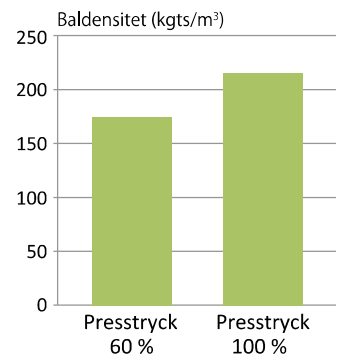

Diagram 1. När presstrycket ökade från 60 % till maximal nivå i DLG-testet under 2014 ökade balvikten med 23 % eller 40 kg ts/m³ i balarna med hösilage. Traktorn som användes hade en motoreffekt på 180 hk. Effektbehovet var som mest 52 kW.

Fixkammarpres

Fixkammarpresen Krone Comprima CF 155 XC X-treme har en semivariabel balkammare i 6 steg, med diameter från 1,25 till 1,50 m. Balen formas av en stavelevator samt av några valsar som roterar och komprimerar balen. En ballyftare förflyttar balen till inplastarbordet. Pressen var försedd med en pickup (2,15 m bred) samt 17 knivar.

Tre varianter testades Comprima X-treme jämfördes med två referensmaskiner, en Comprima (ej X-treme) och en Ultima. Comprima X-treme har en snabbare transport till inplastarläget jämfört med Comprima. Bredare remmar i stavelevatoren, starkare drivdijor samt högre varvtal på

pick-up, inmatningsrotor samt stavelevator är andra skillnader. Ultima-presen ger med sin förkammare en nonstop-funktion utan stopp vid övergång till plastningen.

Non-stop vinner

Testet genomfördes med material som var stränglagt på 1,6 m med en 7,4 meters strängläggare och med ensilage med ts-halt på 37 %. De pressade balarna hade diametern 1,35 m (1,72 m³) och man använde 2,5 varv nät.

Vid pressningen var volymvikten 11 % högre för Comprima X-treme (166 mot 148 kilo ts/m³) än Comprima (diagram 2). X-treme hade även 16 % högre kapacitet per timme, men också 10,3 kW lägre effektbehov (34,1 kW mot 44,4 kW). Nonstop-presen Ultima

hade ännu högre kapacitet och hann pressa en femtedel mer material per timme jämfört med Comprima X-treme.

Mer material i balen med X-treme

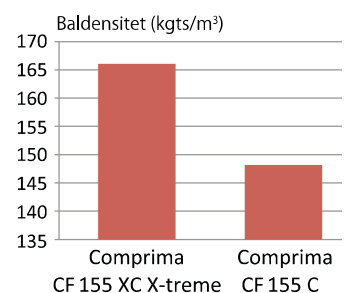

Diagram 2. DLG-testet under 2013 med fixkammarpresen Krone Comprima visade att utrustningen i Comprima X-treme gav 11 % högre volymvikt samt en ökad kapacitet med 16 % per timme. Traktorn som användes hade en motoreffekt på 240 hk.

SLUTSATSER

■ Foderkostnad efter kapacitet

Den tekniska utvecklingen har betydelse för kapaciteten. I testet hade Comprima X-treme en kapacitet på 3,2 ton ts högre per timme än standardmodellen. Även strängens utseende och ts-innehåll är då av stor betydelse och även om knivar är inkopplade. I provningen med flexkammarpresen Vicon som kördes med en 180 hk traktor minskade

kapaciteten i ensilage med 18 % respektive 9 % i halm med 14 knivar inkopplade jämfört med ej inkopplade knivar. Samtidigt ökade volymvikten i balen.

■ 8 balars skillnad

Grunden för hög volymvikt i balen är en god förtorkning men även anpassad utrustning kan ytterligare öka balens densitet. DLG-tester visar att man kan nå

volymvikter på över 200 kg ts/m³. Det innebär 12 balar per hektar med förutsättningarna 4 000 kilo ts/ha, 1,35 m diameter och 1,2 m balbredd (1,72 m³/bal). Om endast volymvikten 150 kg ts per kubikmeter uppnås ökar antalet balar till 16 per hektar. Minskar diametern till 1,2 m blir motsvarande balantal 15 respektive 20 balar med i övrigt samma förutsättningar.

■ Påverkar 30 öre per kilo ts

Med förtorkning och teknik kan balantalet i detta exempel alltså variera mellan 12 och 20 balar per hektar. Med momenten pressning, plastning, hantering och transport kan det innebära en ökad kostnad på 1 200 kronor hektaret. Det innebär 30 öre per kilo ts!

Arvensis ges ut av de oberoende organisationerna HIR Skåne, Hushållningssällskapen Skåne, Skaraborg, Östergötland, Kalmar-Kronoberg-Blekinge, och Växa Sverige.

Arvensis förmedlar granskad och komprimerad kunskap även med internationell utblick. Målgruppen är professionella lantbrukare inom växtodlingsområdet. Våra skribenter är i huvudsak HIR-rådgivare som befinner sig mitt i lantbrukarnas vardag och verklighet.

Redaktion

Borgeby Slottsväg 11,
237 91 Bjärred
Tel 010-476 20 00
arvensis@hushallningssallskapet.se
www.arvensis.se
e-postadress till redaktion och
annons är förnamn.efternamn@
hushallningssallskapet.se

Gunnel Hansson
Tel 0708-16 10 13

Linda af Geijersstam
Tel 0706-15 67 70

Björn Roland Tel 0708-40 17 71

Emma Hjelm Tel 0708-16 10 69

Henrik Nätterlund Tel 0708-161027

Artiklarna skrivs i samarbete mellan författaren och redaktionen. Har du synpunkter eller förslag på artiklar hör av dig till redaktionen.

Ansvarig utgivare

Erik Stjerndahl
Tel 0708-16 10 10

Annonser

Thomas Linné
Tel 0708-81 66 11

Prenumerera på Arvensis

8 nummer per år för
895 kr/år + moms
Anmäl dig på www.arvensis.se

Grafisk form

Graf&Bild AB, Västerås

Tryck

Kepa Tryck AB, Kävlinge

Omslagsfoto, flygfoto:

Perry Nordäng

Utgivningsplan 2015

	Annonsstopp	Utgivn.dag
Nr 4-5	27 maj	15 juni
Nr 6	2 sept	21 sept
Nr 7	14 okt	2 nov
Nr 8	25 nov	14 dec

Nu händer det!

Med detta späckade dubbelnummer av facktidningen Arvensis vill vi ge dig beslutsunderlag inför hösten. Vilka av de nya höstsorterna på marknaden är redan nu värda att prova med höga förväntningar? Det svarar Nils Yngveson på. Björn Roland dikterar ordningen i höst – rapströkningen kan du vänta med till efter både vetetrökning och rapssådd. Titta också på värdet av en balpress med teknik för högt presstryck och hög kapacitet med resultat från DLG-tester.

Guide till Borgeby Fältdagar

Men vi vill såklart också ge dig en fakta-späckad guide till den stora begivenheten i Lantbruksverige – mässan i fält – Borgeby Fältdagar. Mejsla ut din väg genom mässan med Arvensis guide till demoodlingar, Gropen och maskindemonstrationer med mera. Vi utlovar demonstrationsodlingar med effekter som får oss att lyfta på ögonbrynen och maskindemonstrationer där rådgivarkommentarerna ger dig goda beslutsunderlag.

Vi är också stolta över att presentera Arvensis som arrangör av seminarierna på Borgeby Fältdagar 2015. I seminarietälten kan du lyssna till en mängd fakta-späckade seminarier. Missa inte Arvensis miniseminarier med tre av våra tunga skribenter Nils Yngveson, Linda af Geijersstam och Marcus Willert. Möt Arvensis-redaktionen på plats och låt oss höra dina idéer för framtida artiklar. Välkommen!

Ur innehållet:

4 Vete och raps i höst

Säkraste korten i höstsådden

6 Nytt i sålådän

Nya sorter inför hösten

8 Iskall höstrapströkning

Efter vetetrökning och rapssådd

12 Struktur i rapsetableringen

Jordstrukturen avgör luckring

14 Kväve kräver mikronäring

Bedöm bladgödslingsbehovet

18 Pressa ts-tunga balar

Balpress med bästa teknik

22 Testa utsädet mot svamp

Ekoutsäde extra utsatt

24 Tema Borgeby Fältdagar

Mässkartan leder dig rätt

38 Vallens mikroinnehåll

Kan påverkas med odlingsåtgärder

40 Ingen bot mot rödsotvirus

Bitvis stora angrepp i stråsäd i söder

44 Svamp i åkerböna

Chokladfläck värd att bekämpa

Träffa Arvensis på Borgeby Fältdagar. Du hittar oss vid seminarietälten Axet och Vippan.

Gunnel Hansson

Björn Roland

Henrik Nätterlund

Linda af Geijersstam

Emma Hjelm

